

Filiera teoretică – Profilul umanist;

Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de trei ore.**

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Perioada cea mai lungă petrecută de Tonitza la Balcic, cu scurte întreruperi profesionale, începe la mijlocul lunii noiembrie 1936 și ține până la începutul lui mai 1937. Aproape că se mută aici. Simte tot mai mult nevoia de singurătate. Singur își petrece la Balcic Crăciunul anului 1936. Și înregistrează cu adevărat o premieră: iarna. Balcicul era frecventat din primăvară până-n toamnă. Pentru pictori, însemna locul însoțit prin excelență. Toate operele lor îl înfățișează scăldat în soare. Iarna rămâneau doar localnicii. Nu exista în imaginarul românesc un Balcic sub zăpadă. Nici regina Maria nu-l văzuse iarna, niciodată (datele ei „extreme” sunt 20 aprilie și 20 noiembrie). Balcicul era Balcic doar o jumătate de an. Tonitza decide să ierneze. Și are parte de iarnă adevărată: după Balcicul mediteraneean, Balcicul siberian!

20 ianuarie 1937: „Am fost înzăpezit de viscol din noaptea de Sf. Ion. Pe aici e un prăpăd. N-am avut poștă zece zile la rând. Dacă va mai continua așa, imposibil de ieșit de aici până la primăvară”.

25 ianuarie: „Din cauza viscolului siberian care a băntuit pe aici — și încă mai continuă — la poștă nu garanta nimeni, în câte zile sau câte săptămâni va ajunge corespondența trimisă... Pe aici viscolul s-a mai liniștit puțin, dar nu suntem siguri niciodată ce ne aduce noaptea. În schimb: ger polar.” Imaginea stranie a orașului aproape dispărut sub zăpadă apare, impresionantă, în pictura intitulată *Iarna la Balcic*.

Ultimul drum la Balcic s-ar plasa cândva în 1938, atestat nu prin corespondență, ci prin câteva pânze purtând această dată (doar dacă n-ar fi fost începute mai înainte apoi în atelier; direct, după natură, reprezenta pentru Tonitza doar faza dintâi a lucrului). Stă tot rău cu sănătatea.

4 noiembrie 1938: „Azi, când mă gândeam la lucru, am amețit atât de bine, că mi-a căzut capul pe vopselele de pe paletă. M-am ridicat cu greu și gâfâind.” Se apropia sfârșitul. Destinul îi mai îngăduise doar câțiva ani, poate tocmai pentru a-și da măsura la Balcic.

E, într-adevăr, etapa cea mai înaltă a creației lui Tonitza. Căutările, băjbăielile au luat sfârșit. Totul e acum clar, definitiv. O construcție sigură, sintetică, esențializată, dispusă într-o gamă cromatică limitată la esențial.

Multă vreme, Tonitza a fost cotate mai jos decât merita. Considerat, firește, ca un pictor important, dar oarecum inegal și încurcat în experimente nu întotdeauna reușite. George Oprescu, istoricul de artă cu autoritate în fixarea „ierarhiilor”, scria la scurt timp după dispariția sa: „Tonitza promitea mult. A împlinit el oare aceste promisiuni? Fapt este că diverși amatori preferă astăzi operele lui mai vechi. Însă, incontestabil, e foarte personal, și arta lui nu se confundă la ora actuală cu a niciunuia dintre contemporanii săi.”

Lucian Boia, *Balcic, Micul paradis al Reginei Maria*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al cuvântului *incontestabil* și al secvenței *a-și da măsura la Balcic*. **6 puncte**
2. Menționează perioada în care Regina Maria prefera să locuiască la Balcic, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**

3. Precizează care era aspectul cel mai îndrăgit al Balcicului pentru artiști, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**

4. Explică motivul pentru care perioada în care pictorul Tonitza a locuit la Balcic, este considerată cea mai înaltă etapă a creației sale. **6 puncte**

5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură definitorie pentru personalitatea lui Tonitza, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă un talent promițător se poate irosi sau nu, din cauza unor experimente riscante, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Balcic, Micul paradis al Reginei Maria* de Lucian Boia, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

IOANA, pe urmă **ANDREI**

(Odaia Ioanei. După un timp, bătaie în ușă, intră Andrei. Ioana îl privește surprinsă, aproape indignată, dar rămâne în tonul ei obișnuit, de demnitate rece.)

IOANA: *Camerista nu e aici?*

ANDREI (în aceeași fierbere interioară, încurcat de la primul pas): *Da, domnișoară... dar... da... camerista nu e aici.*

IOANA (nervos ca o floretă): *Cum, dar trebuie să fie cineva care să-ți spună că la mine nu se poate intra la orice oră din zi și din noapte?*

ANDREI (rugător): *Domnișoară, vă rog, numai câteva clipe... numai câteva clipe...*

IOANA (asvârle, enervată, cartea pe noptieră): *Nu... nu pot asculta cu sila nimic... (îl fixează cu privirea): Socoți dumneata că eu pot fi la dispoziția dumitale oricând? Aici la mine? [...] (scurt.) Te rog, ieși. (Așteaptă.)*

ANDREI (după un timp, căutând o hotărâre bărbătească): *Domnișoară, am să plec cât de repede voiți... dar după ce voi fi spus ceea ce am de spus! (Nu o privește.)*

Camil Petrescu, **Suflete tari**, Actul III, Scena 3

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic interbelic studiat aparținând lui Tudor Arghezi sau lui Ion Barbu.*

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

- comentarea a două imagini / idei poetice relevante pentru tema textului poetic;
- analiza a două elemente de compoziție și / sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință / reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.